

**Usmernenia Európskeho orgánu pre
bankovníctvo (EBA)**

o

**pokročilom prístupe merania (AMA) – rozšírenia
a zmeny**

(EBA/GL/2012/01)

Londýn 6. januára 2012

Usmernenia EBA o pokročilom prístupe merania (AMA) Rozšírenia a zmeny (EBA/GL/2012/01)

Status usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES („nariadenie o zriadení EBA“). V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o zriadení EBA príslušné orgány a účastníci finančného trhu musia vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.

2. Usmernenia vyjadrujú stanovisko orgánu EBA k primeraným postupom dohľadu v rámci európskeho systému orgánov pre finančný dohľad alebo k požadovanému spôsobu uplatňovania právnych predpisov Európskej únie v konkrétnej oblasti. Orgán EBA preto očakáva, že všetky príslušné orgány a účastníci finančného trhu, ktorých sa usmernenia týkajú, budú tieto usmernenia dodržiavať, ak nie je uvedené inak. Príslušné orgány, ktorých sa tieto usmernenia týkajú, by usmernenia mali začleniť do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou a doplnením právneho rámca alebo predpisov týkajúcich sa dohľadu a/alebo usmernení alebo postupov dohľadu) vrátane prípadov, keď sú konkrétne usmernenia v dokumente zamerané predovšetkým na inštitúcie.

Požiadavky na oznamovanie

3. Príslušné orgány musia do 6. marca 2012 oznámiť Európskemu orgánu pre bankovníctvo, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať tieto usmernenia, resp. dôvody nedodržania predmetných usmernení. Oznámenia sa musia odoslať prostredníctvom formulára uvedeného v oddiele V tohto dokumentu na e-mailovú adresu compliance@eba.europa.eu. Oznámenia musia podávať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy orgánu EBA v mene svojich príslušných orgánov. Upozorňujeme, že iné spôsoby komunikácie súvisiacej s potvrdením dodržiavania usmernení, ako napr. správa odoslaná na inú adresu, než je uvedená v tomto dokumente, alebo v prípade, že správa nemá požadovanú formu, nie sú uznané ako platné.

4. Oznámenie príslušných orgánov uvedené v predchádzajúcom odseku sa podľa článku 16 nariadenia o zriadení EBA uverejňuje na webovej stránke orgánu EBA.

V rámci textu usmernení, ktorý nasleduje, je niekedy poskytnuté bližšie vysvetlenie konkrétnych aspektov usmernení, ktoré buď ponúka príklady alebo poskytuje logický výklad ustanovenia. V takom prípade je vysvetľujúci text uvedený v rámčeku.

Obsah

Hlava I – Predmet a rozsah pôsobnosti	4
Predmet úpravy	4
Rozsah pôsobnosti a úroveň uplatňovania	4
Hlava II – Požiadavky súvisiace s rozšíreniami a zmenami v rámci pokročilého prístupu merania (AMA)	4
Politika zmien pokročilého prístupu merania (AMA)	4
Kategórie zmien pokročilého prístupu merania v závislosti od ich závažnosti	5
Predloženie politiky zmien pokročilého prístupu merania	5
Postupy dohľadu nad rozšíreniami a významnými zmenami	6
Postupy dohľadu pre rozsiahle zmeny	7
Postupy dohľadu pre zmeny menšieho rozsahu	7
Hlava III – Záverečné ustanovenia a implementácia	7
Prechodné ustanovenia	7
Dátum účinnosti	8
Príloha 1 – Kritériá klasifikácie rozšírení a zmien na významné, rozsiahle a zmeny menšieho rozsahu	9
A) Rozšírenia rámca pokročilého prístupu merania	9
B) Významné zmeny v rámci pokročilého prístupu merania	9
C) Významné zmeny pokročilého prístupu merania	10
D) Zmeny menšieho rozsahu pokročilého prístupu merania	10

Hlava I – Predmet a rozsah pôsobnosti

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto usmerneniami sa harmonizujú praktiky a postupy pre interné praktiky inštitúcií a pre dohľad nad rozšíreniami a zmenami pokročilého prístupu merania (AMA), ktorý sa používa na stanovenie regulačnej kapitálovej požiadavky vzťahujúcej sa na operačné riziko.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti a úroveň uplatňovania

Tieto usmernenia sa vzťahujú na príslušné orgány a inštitúcie, ktoré používajú pokročilý prístup merania na výpočet kapitálovej požiadavky na operačné riziko, a v prípade, ak sa používa na jednotnom základe, usmernenia sa vzťahujú aj na materskú úverovú inštitúciu Európskej únie alebo na materskú finančnú holdingovú spoločnosť v EÚ.

Hlava II – Požiadavky súvisiace s rozšíreniami a zmenami v rámci pokročilého prístupu merania (AMA)

Článok 3

Politika zmien pokročilého prístupu merania (AMA)

1. Inštitúcia by mala na príslušnej úrovni hierarchie schváliť a vykonať tieto zmeny vo vnútornej politike v súvislosti s rozšíreniami a zmenami pokročilého prístupu merania (politika zmien pokročilého prístupu merania) vrátane postupov a zodpovednosti za vnútorné schválenie týchto rozšírení a zmien, so zreteľom na jej organizačné vlastnosti a špecifiká pokročilého prístupu merania.
2. V rámci politiky zmien pokročilého prístupu merania inštitúcia by mala zdokumentovať zásady a postupy klasifikácie a spracúvania plánovaných rozšírení a zmien pokročilého prístupu merania (AMA). Toto by malo zahŕňať vhodné kritériá na klasifikáciu možných zmien a vnútorné postupy a zodpovednosť za vykonávanie a dokumentovanie rozšírení a zmien pokročilého prístupu merania.
3. Klasifikácia plánovaných rozšírení a zmien pokročilého prístupu merania by sa mala deliť na štyri kategórie opísané ďalej (v článku 4). Základné kritériá klasifikácie plánovaných rozšírení a zmien pokročilého prístupu merania sú vypracované v prílohe k týmto usmerneniam. Inštitúcie by však vo svojej politike zmien pokročilého prístupu merania mali zahrnúť iba tie kritériá, ktoré sú uplatniteľné v rámci ich pokročilého prístupu merania, a vyvinúť ďalšie kritériá, okrem kritérií uvedených v prílohe,

pričom by mali brať do úvahy osobitosti, ktoré sa týkajú ich vlastného pokročilého prístupu merania.

4. Okrem toho by politika zmien pokročilého prístupu merania (AMA) mala zabezpečiť nezávislé interné alebo externé hodnotenie plánovaných rozšírení a dôležitých zmien.
5. Inštitúcia by mala opätovne preskúmať a primerane prispôbiť politiku zmien pokročilého prístupu merania tak, aby odrážala zmeny v rámci vnútorného riadenia alebo v rámci pokročilého prístupu merania.
6. Politika zmien pokročilého prístupu merania (AMA) a jej uplatňovanie by sa mali pravidelne podrobovať nezávislému preskúmaniu.

Článok 4

Kategórie zmien pokročilého prístupu merania v závislosti od ich závažnosti

1. Politika zmien pokročilého prístupu merania by mala používať tieto kategórie rozšírení a zmien:
 - a. rozšírenia,
 - b. významné zmeny,
 - c. rozsiahle zmeny a
 - d. zmeny menšieho rozsahu.
2. O klasifikácii akýchkoľvek plánovaných zmien by sa nemalo uvažovať izolovane, ale v súvislosti s inými zmenami, ku ktorým už došlo a nadobudnú účinnosť v rovnakom čase, alebo so zmenami, ktoré sú už naplánované pre budúcnosť.
3. Tieto kategórie a kritériá klasifikácie rozličných typov uvedených zmien uplatniteľné v rámci každej inštitúcie by sa mali začleniť do vnútornej politiky zmien pokročilého prístupu merania. Inštitúcia by mala poskytnúť ďalšie podrobnosti týkajúce sa politiky zmien pokročilého prístupu merania v súlade s vlastnosťami vnútorného riadenia inštitúcie a rámcom pokročilého prístupu merania.
4. V prípadoch, keď klasifikácia nejakej zmeny závisí od konkrétneho kvantitatívneho vplyvu na regulatórny kapitál a klasifikácie rovnakých zmien založených na kvalitatívnych kritériách sú odlišné, inštitúcie klasifikujú významnú zmenu v kategórii vyššej závažnosti.
5. Nezávisle od kritérií poskytnutých na klasifikáciu možných zmien v politike zmien pokročilého prístupu merania v nejakej inštitúcii sú príslušné orgány oprávnené prehodnotiť zaradenie konkrétnej zmeny podľa závažnosti a uplatniť príslušné postupy dohľadu stanovené v týchto usmerneniach.

Článok 5

Predloženie politiky zmien pokročilého prístupu merania

1. Inštitúcia alebo, v prípade, keď je pokročilý prístup merania používaný jednotne, materské úverové inštitúcie EÚ alebo materské finančné spoločnosti EÚ by mali predložiť politiku zmien pokročilého prístupu merania a s ňou súvisiace zmeny príslušnému orgánu.
2. Inštitúcie, ktoré podávajú žiadosť o pokročilý prístup merania, by tiež mali predložiť príslušným orgánom politiku zmien pokročilého prístupu merania spolu s požadovanou dokumentáciou.

Článok 6

Postupy dohľadu nad rozšíreniami a významnými zmenami

1. Realizácia rozšírení a významných zmien v rámci pokročilého prístupu merania vymedzená v súlade s kritériami uvedenými v prílohe, kapitoly A a B, je predmetom jednoznačného schválenia príslušnými orgánmi. Uplatniteľný postup získania takého schválenia je opísaný v ustanoveniach Usmernení CEBS o validácii.

Vysvetľujúca poznámka:

Usmernenia CEBS o validácii modelov (vydané 4. apríla 2006) sú dostupné na webovej stránke EBA v časti „Publications“ (publikácie). Pre účely posudzovania zmien modelov, najväčší význam majú časti Usmernenia k validácii modelov (Model Validation Guidelines) týkajúce sa postupov spolupráce hosťovských a domovských dohľadov, postupov schvaľovania a dodatočného schvaľovania (oddiel 2).

2. Inštitúcia, ktorá by chcela rozšíriť alebo významne zmeniť pokročilý prístup merania, by mala podať žiadosť príslušnému orgánu v náležitom čase, pred plánovanou realizáciou, a predložiť dokumentáciu potrebnú na zhodnotenie, či je rozšírený alebo zmenený pokročilý prístup merania stále v súlade s regulačnými požiadavkami, vrátane minimálne:
 - a. opisu rozšírenia, resp. významnej zmeny,
 - b. odôvodnenia, cieľa a očakávaného vplyvu na regulatórny kapitál pokročilého prístupu merania, ako aj
 - c. správy nezávislého hodnotenia plánovaného rozšírenia, resp. významnej zmeny.
3. Po prijatí kompletnej žiadosti by mal príslušný orgán zhodnotiť navrhované rozšírenie alebo významnú zmenu, začať náležitý postup schvaľovania a následne rozhodnúť, či udelí, resp. neudelí povolenie rozšíriť a/alebo významne zmeniť rámec pokročilého prístupu merania.
4. Schválenie rozšírenia alebo významnej zmeny oznámené inštitúcii môže byť podmienené splnením dodatočných povinností (napr. súbežné používanie starého a nového rámca pokročilého prístupu merania) alebo jeho súčasťou môžu byť odporúčania na zlepšenie rozšírených a/alebo zmenených častí pokročilého prístupu merania. Príslušné orgány by mali uviesť dôvody, ktoré viedli k týmto podmienkam a/alebo odporúčaniam.

Článok 7

Postupy dohľadu pre rozsiahle zmeny

1. Inštitúcia by mala informovať príslušný orgán o plánovanom vykonaní rozsiahlej zmeny v pokročilom prístupe merania v dostatočnom časovom predstihu (podľa prílohy, kapitola C). Mala by vytvoriť potrebnú dokumentáciu zahŕňajúcu opis zmeny, odôvodnenie zmeny, cieľ a vplyv na regulatórny kapitál pokročilého prístupu merania.
2. Príslušný orgán by mal prehodnotiť zmenu pokročilého prístupu merania a informovať inštitúciu o akýchkoľvek regulatórnych výhradách týkajúcich sa danej zmeny. Tento postup môže zahŕňať odporúčané aj povinné nápravné činnosti, návrhy na možné zlepšenie nových/zmenených častí alebo iných konkrétnych požiadaviek (napr. súbežné používanie starého a nového rámca pokročilého prístupu merania) a ich odôvodnenie.
3. Inštitúcia by mala uplatniť zmenu určenú na regulatórne účely až po prijatí kladnej odpovede od príslušných orgánov.
4. V prípade, že príslušný orgán klasifikuje zmenu ako rozšírenie alebo ako významnú zmenu, mal by informovať inštitúciu a mal by sa začať osobitný postup podania žiadosti a schvaľovania, ako je ustanovené v článku 6.

Článok 8

Postupy dohľadu pre zmeny menšieho rozsahu

1. Zmeny menšieho rozsahu pokročilého prístupu merania by takisto mali byť súčasťou politiky zmien pokročilého prístupu merania a byť náležite zdokumentované.
2. Príslušný orgán by mal od inštitúcie pokročilého prístupu merania vyžadovať, aby oznámila uskutočnenie zmien menšieho rozsahu minimálne raz za rok. Tieto zmeny môžu byť preskúmané v rámci iných hodnotení pokročilého prístupu merania, ktoré nemusia byť zamerané priamo na tento typ zmien.

Hlava III – Záverečné ustanovenia a vykonávanie

Článok 9

Prechodné ustanovenia

Inštitúcie, ktorým schválili pokročilý prístup merania do 31. decembra 2011, alebo inštitúcie, ktoré podali žiadosť o používanie pokročilého prístupu merania pred 30. júnom 2012, by mali byť povinné predložiť, svoju politiku zmien pokročilého prístupu merania príslušnému orgánu do 30. júna 2012.

Článok 10

Dátum účinnosti

Príslušné orgány EÚ by mali zrealizovať tieto usmernenia tak, že ich začlenia do svojich postupov dohľadu do 6. marca 2012. Následne by mali príslušné orgány zabezpečiť, aby inštitúcie tieto usmernenia účinne dodržiavali. V rámci vnútroštátnych predpisov by mali príslušné orgány poskytnúť informácie o tom, akým spôsobom by inštitúcie mali informovať príslušné orgány o rozšíreniach a zmenách pokročilého prístupu merania a ako tieto orgány zašlú svoju odpoveď danej inštitúcii.

Príloha 1 – Kritériá klasifikácie rozšírení a zmien na významné, rozsiahle a zmeny menšieho rozsahu

Táto príloha obsahuje neúplný zoznam prípadov, ktoré sú klasifikované ako rozšírenia a významné zmeny, rozsiahle zmeny a zmeny menšieho rozsahu. Tento zoznam slúži ako návod na klasifikáciu zmien podľa ich závažnosti.

A) Rozšírenia rámca pokročilého prístupu merania

1. Za rozšírenia *systemu merania* sa považujú:
 - a. prvé zníženie regulačného kapitálu vypočítaného pokročilým prístupom merania spôsobeného kompenzáciou očakávanej straty,
 - b. prvé zavedenie postupov zmiernenia operačného rizika (napr. poistenie alebo iné mechanizmy prenosu rizika),
 - c. prvé zavedenie diverzifikačných výhod, ako aj
 - d. prvé zavedenie alokačného mechanizmu na úrovni skupiny.
2. Tieto typy rozšírení alebo zmien rozsahu uplatňovania pokročilého prístupu merania by sa mali považovať za rozšírenia rámca pokročilého prístupu merania iba v prípade, keď majú významný vplyv na rizikový profil inštitúcie:

Vysvetľujúca poznámka:

Pri výpočte kapitálovej požiadavky pre operačné riziko je potrebné, aby inštitúcie brali do úvahy zlúčenie podnikov a nadobudnutie a zmeny internej obchodnej štruktúry. Toto môže mať vplyv aj na rozsah používania pokročilého prístupu merania. V prípade, keď tieto rozšírenia, resp. zmeny nemajú významný vplyv na rizikový profil, inštitúcie môžu uplatniť tieto zmeny bez predbežného postupu schválenia a zahrnúť tieto zmeny do kategórie rozsiahlych zmien a/alebo zmien menšieho rozsahu.

- a. rozšírenie do častí inštitúcie, ktoré doteraz nepodliehali schvaľovaniu, ak nie sú obsiahnuté v implementačnom pláne predloženom spolu so žiadosťou o používanie pokročilého prístupu merania, ako aj
- b. zmeny doposiaľ čiastočného použitia, týkajúce i sa jednotlivých oblastí, právnych entít alebo obchodných entít, ak nebol zahrnutý v implementačnom pláne predloženom spolu so žiadosťou o používanie pokročilého prístupu merania.

B) Významné zmeny v rámci pokročilého prístupu merania

Významné zmeny pokročilého prístupu merania zahŕňajú:

- a. základné zmeny štruktúry a vlastností súboru údajov pre výpočet (napr. prvé použitie nových externých zdrojov údajov, odklon od začlenených externých zdrojov údajov),
- b. základné zmeny v systéme merania z dôvodu zmien logiky alebo metód (napr. odklon od zásadne údajovo orientovaného prístupu k modelom založeným na scenároch alebo naopak, zmena v kritériách pre použitie alebo zohľadnenie váh štyroch kľúčových

- prvkov a zmeny v distribučných odhadoch/parametroch odhadu, alebo podstatné zmeny v rámci štruktúry skupiny (napr. zrušenie významných obchodných entít vrátane dcérskych spoločností),
- c. zmeny v rámci logiky a rozhodujúcich faktorov alokačného mechanizmu,
 - d. základné zmeny v organizačnej a riadiacej štruktúre funkcie riadenia operačného rizika, predovšetkým v prípade, keď obmedzia ich nezávislosť (napr. zmeny spôsobujúce konflikt záujmov alebo obmedzujúce dostupnosť zdrojov).

C) Významné zmeny pokročilého prístupu merania

Rozsiahle zmeny pokročilého prístupu merania zahŕňajú:

- a. zmeny interných postupov zberu údajov týkajúcich sa strát inštitúcie, vykonávania analýzy scenárov a určovania obchodného prostredia a faktorov vnútornej kontroly,
- b. zmeny systému merania z dôvodu zmien v systéme alebo metódach, alebo z dôvodu zmien štruktúry skupiny (napr. zmeny referenčného dátumu a/alebo obdobia pozorovania, ktoré slúži na vytvorenie súboru dát pre výpočet, zmeny kritérií/postupov stanovenia minimálnej hraničnej hodnoty pri modelovaní a/alebo hraničnej hodnoty pre hlavné a okrajové oblasti, zmeny v granularite modelu, zmeny kritérií/postupov určenia – vopred schválených – očakávaných strát, postupy zmiernenia a prípustné korelácie),

Vysvetľujúca poznámka

Minimálna hraničná hodnota pri modelovaní predstavuje výšku strát, nad ktorú je model prispôbostený údajom; hraničná hodnota pre hlavné a okrajové oblasti predstavuje výšku strát, ktorá rozlišuje hlavné a okrajové oblasti, zväčša ktorá sa prispôbuje inými metódami.

- c. Významná zmena informačných systémov pre rámec pokročilého prístupu merania, spravovania údajov alebo postupov pre reportovanie správ,
- d. zmeny v systéme a metódach inštitúcie určených na internú validáciu a revíziu rámca pokročilého prístupu merania, ako aj
- e. zmeny, v ktorých dôsledku dochádza k významnej modifikácii výšky kapitálovej požiadavky na operačné riziko. Táto modifikácia by sa mala vypočítať porovnaním kapitálovej sumy, ktorá vyplynie z uplatňovania súčasného modelu pokročilého prístupu merania a navrhnutého modelu po uskutočnení konkrétnych zmien. Ak sa pokročilý prístup merania uplatňuje na jednotnom základe, modifikácia sa počíta na úrovni skupiny. Príslušné orgány môžu určiť hranicu s cieľom určiť, čo sa považuje za významnú modifikáciu.

D) Zmeny menšieho rozsahu pokročilého prístupu merania

Všetky zmeny, ktoré nespĺňajú kritériá stanovené v politike zmien pokročilého prístupu merania a nepatria do jednej z uvedených kategórií (A – C) a nepatria do tejto kategórie ani v prípade, keď sú hodnotené

v súvislosti s ostatnými zmenami, podľa uvedeného bodu 4.3 usmernení, by mali byť považované za zmeny menšieho rozsahu v rámci pokročilého prístupu merania.